

Olaszország, 2009

Élménybeszámoló Erasmus Szakmai Gyakorlatról

2009.03.09.-2009.06.09. Santonuovo,Pistoia,Toscana,Italy

www.andreiniplane.it **Riccardo Andreini**

Annyi minden történt velem, hogy elég nehéz ezt mind 3-5 oldalba beszorítani. Sokat gondolkodtam, hogy hogyan lehetne jól megszerkeszteni ezt a beszámolót és végül is arra jutottam, hogy úgy lenne a legjobb, ha a beszámoló szerkezete egy kicsit tükrözné az ottani életemet. A hétközi munka, teljes mértékben elvált a hétvégi, főleg a helyi kultúra megismerését célzó kiruccanásaimtól, így a beszámolóban is ezt külön kezelném.

Március 8-án, hajnalban indultam útnak a szalézaik, budai kollégiumából. Emlékszem, nagyon fel voltam tűzelve, hiszen még sosem repültem. Az utolsó koleszos estémet sem az ágyamban töltöttem, mivel a távollétem miatt, már felvettek egy új gyereket. A közösségi szoba kis kanapéján húztam össze magam ruhástól, de érdekes módon, a nem éppen rózsás körülmények ellenére is, nagyon jól aludtam.

Hajnal 4 körül jött értem a transzfer busz. Emlékszem, rengeteget énekeltem, míg vártam és talán ennek is köszönhetően, valami furcsa nagy béke vett erőt rajtam, az előttem tornyosuló repülésre és az azt követő három hónapra gondolva. A reptérre egyedül mentem ki, így külön nagy ajándék volt, amikor összefutottam 3 évfolyamtársammal, akik Londonba repültek.

A csekkolás sikeres volt. A súlykorlátnak, szerencsére megfeleltem. Mikor, szálltam fel a gépre, volt bennem egy kis drukk, de az imák és a szép „sztyuárdesz” lányok jelenléte, újra békébe ringattak.

Összességében annyi gyakorlati tapasztaltot tudnék átadni, hogy jó ha mindenre van bőséggel idő. Az egyes átszállások között jó, ha vannak legalább egy órás szünetek. Nagy hasznát vettem a keresgélések miatt, illetve a szünetek segítettek abban, hogy nyugodtan utazzak. A Wizzair-nél a kézipoggyász mellett, lehetőség van egy kizitaska felvitelére is a gépre. Ezt visszafele menet teletömtem 3 kg édességgel, és felengedtek a gépre. Érdeemes a kiutazás előtt megnézni a helyi közlekedést és így, nem kell transzferbusszal menni. A bergamo-i repülőtérenél nem jártam ebben sikerrel, de amikor visszafele jöttem, a treviso-i központi pályaudvar és a repülőtér közötti utat, sikerült pár euro-ból megtennem a 6-os busznak köszönhetően. A 6-os busz a vasúti pályaudvartól irányát tekintve, egy kicsit srégen, ballra található, nagyjából 300 m-re a pályaudvartól.

A vonattal kapcsolatos információkról a www.trenitalia.it honlapon lehet tájékozódni.

A vonattal kapcsolatban, még annyira hívnám fel a figyelmet, hogy Magyarországtól eltérően, nem a kalauz érvényesíti a jegyeket, hanem egy gép, ami minden vágány elején megtalálható. Erre, akkor is érdemes gondolni, ha vonatra sietünk, mivel a pályaudvaron nem érvényesített jegy, a kalauzzal való találkozás során, 5 euro fejében érvényesíthető. Érdemes arra is figyelni, ha jegyet vásárlunk, hogy ne egy jegyre nyomtassák az átszállással járó utazásokat, mint Magyarországon, mivel minden felszállás előtt érvényesíteni kell a jegyeket.

Milánóból a legolcsóbb vonat, fél áron, kétszer annyi idő alatt jut Firenzébe, mint a legdrágább. A legolcsóbb vonat, nagyjából a magyar másodosztálynak felel meg, azzal a különbséggel, hogy van ülőhely is.

Firenzébe, kijött értem a főnököm a fiával. Előtte nap megnéztem a neten a képét, a Google-on és szerencsésen meg is találtam, mivel egy nagy mezőgazdasági és kertészeti érdekvédő szervezetnek, a Coldiretti-nek, a pistoia-i elnöke. Az autóban nagyon jól beszélgettünk, míg

Olaszország, 2009

„hazaértünk.” Nagy szerencsém volt a faiskola vezetőjével, Riccardo-val, mert a legtöbb olasszal ellentétben, jól beszélt angolul és azt hiszem ez sokat jelentett az első hetekben, hónapokban.

Az első vacsorám, piddza volt. Nagyon ízlett. A gyakorlat alatt, végig a faiskola vezetőjének házában aludtam és teljes ellátásban részesültem. Érdekes volt tapasztalni, hogy a megértés sokkal inkább az élethelyzetek tudatosításán és elemzésén múlik, mint a nyelvtudáson. Amikor kimentem, az olasz abc-n, a jelen idejű személyes és birtokos névmásokon és vagy harminc szón túl, semmit nem tudtam olaszul. Kezdetben azt a taktikát választottam, hogy angol szavakat, írás szerint ejtettem, olaszos végződésekkel. Három próbálkozás az esetek többségében elég volt arra, hogy megértsék, hogy mit akarok mondani. Olaszországban, rengeteget néznek TV-t. Az én esetemben sem volt másképp. Nagyon jól lehetett úgy tanulni, hogy a TV-ből megértett szavakat a vacsora közben papírra vettem. A családnak kifejezetten tetszett a módszer, mivel látták, hogy azon vagyok, hogy minél gyorsabban olaszul beszéljek.

Az „anyukám” megtanított egy-két helyi ételre. Ilyen volt a Minestra con brodo, crostini és a lasagna. Az ételek, egészen különböztek az itteniektől. Alapvetően, nem vagyok egy válogatós típus, de a sómentes kenyér egy kissé a nehezemre esett. Egyébként mindet bátran nyakaltam, talán azt is, amit nem kellett volna. Egy alkalommal elmentünk étterembe. Nem emlékszem mit rendeltem, de annyi biztos, hogy tészta közé kevert polip darabokat, kagylókat és egy szép, kis arasznyi rákot kaptam. Leginkább a rákkal kellett megküzdenem. Mivel, soha életemben nem ettem, így először megpróbáltam félbe vágni. Miután, nem is nagy harc árán, sikerrel jártam, úgy döntöttem, még egyet felezek a rák feleken. A keménységét, úgy ítélt meg, hogy egy csirke porcnál, nem keményebb, így bátran számba vettem és rágni kezdtem. Végül is sikerült elfogyasztanom a rákot, ollóstól és kis híján antennástól, ha az „anyukám”, „Kátya” rám nem szól, hogy igazából a páncél eltávolítása után ehető ez a hátrafelé araszoló.

A nagymama volt szobáját kaptam meg. Életemben most volt először saját szobám. Nagyon furcsa volt. Az elején nem tudtam mit kezdeni ezzel a helyzettel. Ha olvastam, inkább a közös helyiségeket kerestem, de idővel a szobámat is sikerült belaknom. A főnököm, Riccardo a faiskola társvezetője volt. Testvérével, Antonio-val vezették a céget. Szép tapasztalat volt, hogy a család, nem csak az üzleti életben, hanem a magánéletben is összetartó volt. Ennek jegyében egy nagy házban laktak, amit három lakásra választottak le. A harmadik lakásban, Riccardo és Antonio szülei laktak. A régi mezőgazdasági élet maradványai jól megfértek a modern faiskolával. Derűsen figyeltem, ahogy a tyúkok egy csapata, kapirgál a konténertelepen, vagy amikor az egy szem kakas néhanapján elkukorékolta magát az ültetőgép tetejéről.

Az első este, amikor megérkeztem, nem volt jelen az egész család. Kíváncsian vártam, Riccardo kisebbik lányának, Marina-nak a megérkezését. Minden várakozást felülmúlt. Az első héten azt hittem, hogy Olaszország legszebb lánya lakik a szomszéd szobában. Ezt a feltevést, a három hónapi kinn tartózkodás, nem sokat tudta csorbítani. Értékét az is növelte, hogy az egyetlen, korban hozzám illő lány volt a környéken, mivel egy Santonuovo nevű kisközség legszélső háza volt az „otthonom”. Riccardo és Antonio egyaránt nagycsaládosok voltak. Mindkét családban, három-három gyerek volt. Antonio-nak volt két nagyobb fia, Guido és Jacopo. Lorenzo-val, Riccardo legkisebb gyermekével kiegészülve, nagyon jókat fociztunk.

Az első kiruccanásom, Pistoia-ba vezetett. Giulia-val, Riccardo nagyobbik lányával, Lorenzo-val és Filippo-val mentünk el egyet várost nézni. Ez volt az első városnézésem itt, Toscana-ban. Különösen jellegzetes volt a román stílusban épült Duomo-nak és Battisteronak a fekete-fehér borítása. Ez a szín párosítás végigkísért útjaim során, Pistoia-tól, Sinena-n át, egészen Pisa-ig.

Olaszország, 2009

A hétvégém egy részét Santonuovo-ban töltöttem, a másik részét, pedig városnézésre használtam fel. Kezdetben, sokat voltam „otthon”, mert fontosnak éreztem, hogy előbb otthon érezzem magam és utána bocsátkozzak különféle kalandokba. Az első ilyen kalandom, nem éppen jól sült el. Az egyik szombat délután, kitaláltam, hogy a nagymama három sebességes, de nagyon is jó állapotban lévő bicikliével megmászom a Monte Albano kétezer méter fölé emelkedő magaslatait. Az elején jól ment minden, de fél úton felfelé, egy váltás során, sikerült úgy tönkretennem a váltót, hogy ne tudjak többet menni. A biciklimet letoltam a legközelebbi trattoria-hoz, ahova kijött elélem Riccardo. Végül is, ketten sikeresen megbütyköltük a kétkerekűt annyira, hogy haza tudjak vele menni.

Az első „magányos” utam, ismét Pistoia-ba vezetett. Hiába szakadt az eső, mégis úgy éreztem mennem kell. Cassalguidi-ban lekéstük a legközelebbi helyi járatot, így Riccardo egészen Pistoia-ig vitt. Miután kitétt az autóból, akkor döböntem rá, hogy, igaz hogy van esőkabátom, de az nem jelent elég védelmet ahhoz, hogy biztonsággal fényképezzek. Szerencsére kapóra jött egy arra bandukoló szenegáli esernyőárus. Így lett esernyőm. Először, egy kis romos kápolnába tértem be, ahol egy No Art című, modern kiállítás volt. Egy kicsit beszélgettem a kiállítás szervezőivel és akkor kristályosodott ki előttem, hogy ezt a kiállítást a látogatók alakítják, úgy, hogy minden betérőnek lehetősége van arra, hogy a kiállított fehér papírok valamelyikén alkosson valamit. Nem tudok jól rajzolni és ezt most nem valami burkolt alszerénység, mondatja velem, de valamiért mégis belefogtam a rajzolásba. Kaptam egy barna ceruzát. Egy darabig gondolkodtam, hogy mit fogok kezdeni vele, illetve a fehér papírral, majd úgy döntöttem, hogy rajzolok egy szerzetest. Azt mondták a szervezők, hogy jótékonsági célból fogják árverezni a képeket. A rajzolás móka után, egy trattoria-ban ebédeltem, valami tengeri herkentyűket, kenyérrel. Nem volt bőséges, de mégis úgy gondoltam tovább állok, majd otthon úgy is eszek valami finomat. A domonkosok templomába is betértem. Ez is román stílusban épült. A legjobban itt, egy Sienai Szent Katalin ábrázolás és a templom tetőszerkezetének gerendái nyugöztek le. A templom, kerengőre nyíló ajtaja nyitva volt. Úgy döntöttem ott is körbe nézek. A kerengő nyitott volt, nem volt úgy beablakozva, mint a pannonhalmi. A belső udvarban éppen virágoztak a kaméliák, amik így ázóttan is erős virágillattal ölelték körül a kolostor függőfolyosóit. A kerengő végében lakmározó emberekkel találkoztam. Elég furcsán néztek rám, hogy mit keresek itt, végül is elmondtam, hogy magyar vagyok, és csak körül szeretnék nézni, ha szabad. Nem ellenkeztek, és így még beljebb mentem. Benyitottam egy ajtón és legnagyobb meglepetésemre, egy ismerős arccal találkoztam, a santonuovo-i kántornő személyében. Biztosra vettem, hogy Ő az és így bátran le is szólítottam, az alig egy hónapos olasz tudásommal. Nagyon jól beszélgettünk, a családról, a származásról, a munkáról és az ezek köré csoportosuló témákról.

A beszélgetés végén, sikerült kitömnöm a gyomrom üresen maradt szegleteit, a lakoma választékából is.

A későbbiekben voltam Firenzében is. A praktikus információkkal kezdenék. Aki szeretne, az vasárnap 12-kor el tud menni misére a főpályaudvarral szemben található Santa Maria Novella-ba. Aki, nem szeretne étterembe enni, hanem valami olcsó boltot keresne, annak a San Lorenzo környékén található, Via de Ginori-n fellelhető vegyesboltot ajánlom. Balkéz felől lesz 150-200 m után. A várost egy nap alatt be lehet járni, persze csak úgy, ha nem megyünk be sehová. A város híresebb templomaival kapcsolatban, az volt a tapasztalatom, hogy kívülről, legalább annyi lánivaló van, mint beülről. (Különösen igaz ez a Santa Croce-ra és a Santa Maria Novella-ra.) Érdekes körülnézni, hogy nincsen valami akció, mert a második Firenzei látogatásom során, ingyenes volt a belépés a Pitti palotába.

Az általam látott városok közül, gondolok itt Pistoia-ra, Firenzére, Siena-ra, Pisa-ra és Lucca-ra, Siena tetszett a legjobban. Valamivel kevésbé felkapott, mint Firenze. Számomra a

Olaszország, 2009

legnagyobb értéke, abban rejlett, hogy tényleg el tudja hitetni az emberrel, hogy az idő megállt, a középkornak nincs vége, hanem ma is folytatódik.

Amikor, Pisa-ban jártam, szerettem volna bemenni a világ első olyan botanikus kertjébe, aminek alapításakor is az volt már a cél, hogy botanikus kert legyen. Sajnos, vasárnap zárva tart. A ferdetorony mellett, a Duomo is nagy élmény volt. Érdekes volt tapasztalni, hogy hiába van olyan szép a pisai dóm, mint bármelyik nagy templom Firenzében, Pisa-t, a messziről jött ember számára csak a Campanile jelképezi.

Még sok érdekes helyen jártam, de úgy döntöttem, hogy hosszas felsorolások helyett, egy kicsit bevezetni szeretném az olvasót, az elmúlt három hónap lényegtelennek tűnő, de épp ezért életszerű részleteibe.

A szakmai tapasztalatokról:

A kötelező szakmai gyakorlat első három hónapját, a Pistoia-ban található Santonuovo-ban, a Fratelli Andreini Vivai Pianta-nál töltöttem. A faiskola területe 12 ha. Nagy mennyiségben állítanak elő konténeres és földlabdás növényeket, közöttük örökzöld és lombhullató cserjéket és fákat. Legnagyobb mennyiségben, talán a Photinia és a Leylandii ciprus van jelen. A faiskola egy kisvállalkozás, amit egy tesvérpár, Riccardo és Antonio Andreini vezetnek. Közülük, Riccardo a jogi személy. A céget, fele-fele arányban birtokolják. Ez azt is jelenti például, hogy egy nagyobb horderejű beruházásnál, egy földterület, vagy egy gép vásárlásánál, mindkettőjüknek jelen kell lenni és aláírásukkal tanúsítani kell a megkötött üzletet. Riccardo a külföldi, Antonio a belföldi kliensekkel foglalkozik. Riccardo felel az öntözési, tápanyagutánpótlási és növényvédelmi feladatokért. Antonio pedig, az egyéb munkákért, például az alakító metszésért. A cég alkalmaz ezenfelül két női és négy férfi munkást. Ők állandó dolgozók. Idényjelleggel dolgoznak itt "shaper-ek", akik a nagyobb gyakorlatot és ügyességet kívánó alakító metszéseket végzik. Ők metszik a spirálokat, a három gömböket, a pom-pom-okat; elsősorban Ligustrum jonandrum-ból, Leylandii ciprusból, Cupressus arizonica-ból. A női munkások, szinte kivétel nélkül a konténertelep munkáiban vesznek részt, míg a férfiak, mind a konténertelepi, mind a szabadföldben nevelt növényekkel kapcsolatos munkákat végzik.

A munkaidő beosztásról és az elvégzett munkákról részletesen:

Az első munkanapom március 9-én volt. Reggel, fél nyolckor kezdtünk és dolgoztunk egészen fél egyig. Ebédszünet következett, majd negyed három, fél három körül újra munkába fogtam, attól függően, hogy a hölgyekkel vagy a férfiakkal dolgoztam. Este, fél hétkor fejeztük be általában a munkát. Amikor kamion jött, akkor tovább voltunk. Nekem nem volt már kötelező, de nagyon megérte a továbbmaradást, mert sokat tanultam belőle. Ez volt a hétköznapi beosztás. Szombaton, még dolgoztunk öt órát, reggel fél nyolctól, délután, fél egyig. Háttérinformációként, még annyival szolgálnék, hogy amikor kimentem, az olasz ABC-n, vagy harminc szón és a jelen idejű személyes és birtokos névmásokon kívül nem tudtam semmit olaszul. A környezetemben a főnökömön kívül két munkás beszélt angolul, ők is csak konyhanyelven. Az első nap HOLMAC földlabdázó géppel labdázunk ki Pinus pinea-kat. A jutah és drótháló kihordásában, majd a földlabdák jutah-val és dróthálóval való bekötésében vettük hasznomat. Az ezt követő nap valamelyikén, a beköténevezésben, majd hetekkel később az öntőrendszerrel való felszerelésében is dolgoztam. Összességében, minden munkával kapcsolatban a legnagyobb tapasztalat, hogy a legtöbb dolog sikere, apró fogásokon és személyes tapasztalatokon múlik, melyek nem nélkülözhetik a szakmai felkészültséget sem.

Olaszország, 2009

Egy-két apró fogás, már az első nappal kapcsolatban. A jutah-val úgy lehet a legjobban és a leggyorsabban kötözni, hogy a jutah két-két szemközti oldalát összekötjük úgy, hogy az első kötést, azt lazán tesszük meg és a másodikat pedig úgy, ahogy az erőnkből telik. Az első pár földlabdánál, az első kötést is rendesen meghúztam, csupa jó szándékból, aztán csodálkoztam, hogy a másodikat alig tudom megtenni. Le kellett vennem a kesztyűmet. Márciusban és áprilisban, többször dolgoztam CALZAVARA ültetőgéppel. Leylandii ciprusokat ültettünk például, két és három literes cserepekből, hét literesekbe. Ezelőtt még rámbízták a növények kúp alakba nyírását, ami a gyakorlatban inkább háromszög volt, mint kúp, a Leylandii ciprus ritkás elágazása miatt. A gyakorlat során, amikor időm engedte, naplót írtam a munkákról és az érdekességekről. Sajnos, nem tudtam mindig, mert az ebédszünetben vagy olaszul tanultam, hogy minél gyorsabban értsek és megértessem magam, emellett az első fogást szinte kivétel nélkül én főztem a családnak. Az említett leyland-os eset, a naplóm szerint március 30-án volt. A növényeket, 55 cm-eresre vágtuk vissza, majd kúp alakúra nyírtam. Érdekes volt látni, hogy május 30-án ugyanezek a növények, elérték a 80 cm-es magasságot. A sárga leyland-ok és "leylandii verde"-k között különbség volt a kihajtásban. A zöldek, a visszavágás helyén, erősen oldalirányba nőnek, a sárgák viszont egyből kirúgják az új vezért. Nem tudom mi lehet ennek az oka. A növények esőztető öntözést kapnak, amivel műtrágya oldatot is kijuttatnak egyben. Részt vettem még Cupressus sempervirens-ek alakító metszésében. Még a ciprusok kitermelése előtt sikerült összebarátkoznom, egy hivatásos albán "shaper-rel". Egy-két fogást el tudtam tőle lesni. Például, amikor sövényvágó ollóval metszünk, előnyös a felsőbb helyzetben lévő markolatot a középső és gyűrűsujj közé fogni, mert amikor fejmagasság felett kell "csattogatni", ezzel a módszerrel gyorsabban, pontosabban és a csuklónkat kevésbé megterhelve tudunk dolgozni. Fákat ültettem még többedmagammal, 12/14-es törzs körmèrettől, 20/25-os körmèretig. A beültetés után, dolgoztam szögbelövőgéppel, a konténerek bedeszkázásánál. Itt a legfontosabb szempontok: A kereszt, mind a négy deszkája érintkezzen a fával úgy, hogy azok a kergét meg ne sértsék. Az első két deszka továbbá feküdjön fel teljesen a földlabdára. Ez azt jelenti, hogyha beültetéskor, magától étetődően, föld alá kerül a labda, akkor a deszkák sávjában el kell kotornunk a földet, hogy a deszkák tökéletesen felfeküdjenek. Erre, azért van szükség, mert a későbbiekben szinte biztos, hogy daruzzák a fát, és ilyenkor, ha a deszkák nincsenek tökéletesen felfektetve, a földlabda elmozdulhat és gyökérszakadás történik. A növényeket, a bedeszkázás után, PAZZAGLIA1000-es konténerhordozó géppel a helyükre vittem. Dolgoztam a növények szállításra való felkészítésében. Gondolok itt a műanyag hálóra húzásra és műanyag hálóval, ragadós műanyag hálóval, széles celluluxal,- a pálmáknál ezt használtuk-, spárgával való összekötésre.

Sikerült megtalálnom azt, amiért jöttem. Az elsődleges célom az volt a pistoiai szakmai gyakorlattal, hogy kiderítsem, hogyan csinálják a szakdolgozatomban szereplő növényeket, illetve mit gondolnak róluk a termesztők. (A szakdolgozatom címe: Alanyhatás a Cupressaceae családban.-A magyar és az olasz importoltványok összehasonlító elemzése. A témán belül, a magastörzsre oltottakkal foglalkozom.)

A Giorgio Tesi-nél sikerrel jártam. A magastörzsű oltványaik megtalálhatók az Oázis és a New Garden kertészeteknél. Összességében elmondhatom, hogy elégedett vagyok a szakmai gyakorlattal és egyben óriási hála van bennem, hogy Pistoia-ban tölthettem, és ennyi emberileg is kiváló, ember között lehettem.